

plaats voor pleeggezinnen

Het Grote Pleegzorg Gespreksspel

ONTDEK MEER OVER ELKAARS PLEEGZORGERVARINGEN

DRAAIBOEK VOOR EEN NETWERKBIJEENKOMST VOOR PLEEGOUDERS

de NVP

Churchillaan 11 | 3527 GV Utrecht | 030-2931500
www.deNVP.nl | info@denvp.nl

Het grote pleegzorg gespreksspel

DE ACTIVITEIT IN HET KORT

Een set vragenkaarten en een dobbelsteen: meer heb je niet nodig om wat dieper met elkaar in gesprek te raken over pleegzorg. Het spel kan op zes verschillende manieren worden gespeeld.

VOOR WIE IS DEZE ACTIVITEIT BEDOELD?

- Voor pleegouders die elkaar (regelmatig) opzoeken om als groep ervaringen uit te wisselen en met elkaar mee te leven.
- Groepsgrootte: vanaf vier à vijf personen. Ook geschikt om met een grote groep pleegouders toch wat meer inhoudelijk in gesprek te komen.

WAT IS HET DOEL?

Het spel brengt variatie en verdieping in het uitwisselen van pleegzorgervaringen en stimuleert het actief luisteren naar elkaar. Dat geeft een impuls aan de onderlinge betrokkenheid in de groep.

ACHTERGRONDINFORMATIE

Wanneer twee pleegouders elkaar ontmoeten, is er gesprekstof voor drie. Elke dag beleef je wel dingen die het vertellen meer dan waard zijn. Omdat je er vol van bent, dingen je raken, blij maken of juist frustreren. Kortom: omdat je ze gewoon kwijt moet.

Hoe zorg je ervoor dat iedereen aan het woord komt? Dat het gesprek niet aan de oppervlakte blijft en dat jullie ook echt naar elkaar luisteren? Dit spel kan daarbij helpen. De werkvorm maakt dat je aan het denken wordt gezet. Door een vraag die iemand jou stelt, maar vast ook door de antwoorden van anderen.

Luisteren is een kunst, zeker als je zelf vol zit met je eigen pleegzorgbelevissen. Dat laat dit spel mooi zien. Hoe je het ook speelt: het groepsgesprek krijgt een andere dimensie.

PRAKTISCH

Je kunt dit spel op zes verschillende manieren spelen. In dit draaiboek wordt eerst de basisvariant uitgelegd. Daarna volgen er nog vijf andere spelmogelijkheden. Lees het draaiboek door en kies de variant die je het meest aanspreekt. Wie weet kun je in de toekomst ook nog eens een andere variant proberen.

De vragen zijn onderverdeeld in zes verschillende categorieën. Iedere categorie heeft een cijfer. De naam van de categorie en het cijfer staan op de voorkant van de kaartjes. Schrijf hetzelfde cijfer ook op de achterzijde van ieder kaartje.

BENODIGDHEDEN

- Per vier deelnemers een kopie van de werkbladen.
- Eén of twee laptops.
- Pennen, briefpapier, evt. Ansichtkaarten.
- Enveloppen.

VOORAF

- Print of kopieer de werkbladen en knip alle kaartjes uit.
- Vergeet ook de dobbelstenen niet. Voor minder dan een euro koop je een setje van tien bij winkels als Blokker, Bart Smit of Action.

Variant 1: Basisvariant

Duur: 45 minuten of langer

Spelvorm: Deze basisvariant speel je in groepjes van ongeveer vier personen. Dat gaat het prettigst wanneer je samen aan tafel zit, maar dat hoeft niet per se.

Vooraf: Zorg per vier deelnemers voor één set vragenkaarten, een dobbelsteen en een exemplaar van de spelregels. Knip de kaarten uit, schrijf het nummer van de categorie achterop en leg de kaarten omgekeerd op tafel.

Activiteit: Verdeel de ouders in groepjes van ongeveer vier personen. Leg uit dat de jongste als eerste de dobbelsteen mag gooien. De uitkomst bepaalt van welke stapel hij of zij een vraag mag stellen.

Elke stapel is een andere categorie:

1. ***Verlangen – Over dromen en idealen***
2. ***Vermaken – Over plezier en leuke momenten***
3. ***Verbinden – Over communicatie in je pleeggezin***
4. ***Veranderen – Over doelen stellen en leren***
5. ***Verbijten – Over moeilijke pleegzorgmomenten***
6. ***Vergeten – Over bijzondere herinneringen***

Voordat je een kaart pakt, kies je eerst aan wie je de vraag wilt stellen. Pak vervolgens een kaart en lees de vraag hardop voor.

De persoon aan wie de vraag gesteld wordt, geeft antwoord. Daarna kunnen de andere deelnemers doorvragen. Let op: het is belangrijk dat de anderen het gesprek niet overnemen en ook niet gaan discussiëren over het antwoord dat wordt gegeven! Degene die de vraag krijgt heeft alle ruimte om zelf zijn of haar antwoord te geven. De anderen helpen diegene zijn of haar gedachten te ordenen door goed te luisteren en door vragen te stellen.

Per vraag is er zo'n vijf minuten tijd. Bij vier personen en 45 minuten komt iedere deelnemer twee keer aan het woord.

Variant 2: Estafette

Duur: 60 minuten

Spelvorm: Voor deze variant werk je in tweetallen, in steeds wisselende samenstellingen. Voor groepen vanaf ca. 6 personen.

Vooraf: Zorg per 4 deelnemers voor één set vragenkaarten, een dobbelsteen en een exemplaar van de spelregels. Knip de kaarten uit, schrijf het nummer van de categorie achterop en leg de kaarten omgekeerd op tafel.

Activiteit: Verdeel de ouders in tweetallen en geef iedere ouder één vraag uit iedere categorie. Iedere speler heeft dus zes kaartjes. De ouders stellen vraag één van hun stapel aan hun gesprekspartner. Geef hen hiervoor per ronde tien minuten de tijd (vijf minuten per persoon). Geef na vijf minuten een seintje: degene die daarnet aan het woord was stelt nu de vraag en andersom.

Na tien minuten wisselen de deelnemers van gesprekspartner en beginnen de gesprekken opnieuw.

Wanneer je een uur speelt, heeft iedereen zes andere pleegouders uitgebreid gesproken.

Variant 3: Vragenbingo

Duur: Vijf minuten per deelnemer.

Spelvorm: Deze variant speel je met de hele groep. Voor groepen tot ca. 8 personen.

Vooraf: Zorg voor één set vragenkaarten, schud de kaarten en nummer ze aan de voorzijde van 1-24.

Activiteit: Vraag de deelnemers om beurten een getal onder de 25 te noemen en stel hen de vraag die bij dat nummer hoort. De hele groep luistert naar het antwoord. Uiteraard is het ook in deze variant de bedoeling dat de groep degene die aan het woord is zoveel mogelijk helpt zijn of haar gedachten te ordenen en daar woorden aan te geven. Dat kan door te luisteren en door aanvullende vragen te stellen.

Je kunt overigens ook een bingomolen laten bepalen wie welke vraag krijgt. Haal dan van tevoren de balletjes met een cijfer boven de 24 uit de molen.

Variant 4: De vraag van vandaag

- Duur:** 60 minuten
- Spelvorm:** Deze variant kun je met de hele groep, maar ook in kleinere groepjes spelen.
- Vooraf:** Zorg voor één complete, uitgeknipte set vragenkaarten.
- Activiteit:** Leg alle kaarten, gesorteerd per categorie, zó op tafel dat de vragen leesbaar zijn. Vraag iedere pleegouder één vraag uit te kiezen die hem of haar echt aan het denken zet.
Geef de groep vijf minuten bedenktijd om individueel goed over het antwoord op die vraag na te denken. Luister daarna naar elkaars vragen en antwoorden. Dat kan in tweetallen, in kleine groepjes of met de hele groep.

Variant 5: Eén groep, één vraag

- Duur:** Vanaf ca. 15 minuten
- Spelvorm:** Deze variant kun je met de hele groep, maar ook in kleinere groepjes spelen.
- Vooraf:** Zorg voor één complete, uitgeknipte set vragenkaarten.
- Activiteit:** Kies vooraf zelf een aantal vragen uit waarvan je denkt dat ze aansluiten bij wat er in jullie groep speelt.
Stel steeds één vraag aan de hele groep, laat de deelnemers een minuut nadenken en maak dan een rondje. Iedereen krijgt één minuut de tijd om zijn of haar antwoord op de vraag te geven.
Je kunt het gesprek verder verdiepen door vervolgvragen te stellen. Bijvoorbeeld:
- Je hebt nu de antwoorden van de anderen gehoord. Wil je nu jouw eigen antwoord nog aanvullen?
  - Wat valt op in ieders antwoord? Is er een rode draad te ontdekken?
  - Wat leer je van de antwoorden die de anderen gaven?

Variant 6: De Journalist

Duur: 60 minuten

Spelvorm: Voor deze variant bespreken pleegouders dezelfde vraag met meerdere pleegouders in korte tweegesprekken.

Vooraf: Zorg voor één complete, uitgeknipte set vragenkaarten.

Activiteit: Leg alle kaarten, gesorteerd per categorie, zó op tafel dat de vragen leesbaar zijn. Vraag iedere pleegouder om één vraag uit te kiezen die hij of zij graag aan andere pleegouders wil stellen.

Vervolgens zijn er vier rondes van elk twee keer twee minuten waarin de deelnemers in tweetallen hun vraag aan elkaar stellen.

Na de eerste twee minuten geef je een seintje: tijd om te switchen! Na vier minuten wordt van gesprekspartner gewisseld en stelt iedereen zijn of haar vraag aan een ander. Doe dit vier keer, zodat iedereen vier verschillende antwoorden op dezelfde vraag heeft gehoord.

Na vier rondes geef je iedereen kort de tijd om de antwoorden voor zichzelf op een rijtje te zetten. Deel daarna in de groep jullie indrukken met elkaar.

Het grote Pleegzorg gespreksspel

Zo werkt het spel:

- De jongste van iedere groep mag beginnen.
- Gooi de dobbelsteen.
- Elk cijfer correspondeert met één van de categorieën vragen.
- Kies, *voordat je een kaart van de stapel pakt*, aan wie je de vraag gaat stellen.
- Lees de vraag hardop voor.
- Degene aan wie de vraag gesteld wordt, geeft antwoord.
- Daarna kunnen de andere deelnemers nog *doorvragen*.
- In totaal is er zo'n vijf minuten per vraag.

Gesprekstips:

Degene die de vraag krijgt staat centraal.

Andere deelnemers mogen doorvragen, maar gaan de vraag niet zelf beantwoorden!

Het is niet de bedoeling om over elkaars antwoorden te discussiëren. Probeer vooral te luisteren naar elkaar.

Veel speelplezier!

Wat was voor jou de reden om pleegouder te worden? Heb je er bewust voor gekozen? Hoe verliep dat proces?

1. Verlangen – Over dromen en idealen

Wat hoop jij met jouw pleegouderschap te bereiken?

1. Verlangen – Over dromen en idealen

Wat zou je jouw pleegkind(eren) voor de toekomst toewensen? Hoe ga jij hem of haar daarbij ondersteunen?

1. Verlangen – Over dromen en idealen

Als je één wens mocht doen voor jouw pleeggezin, wat zou jij dan wensen?

1. Verlangen – Over dromen en idealen

In ieder gezin gebeuren ze: van die kleine dingen waar je heel gelukkig van wordt. Wat zijn jouw geluuksmomentjes?

2. Vermaken – Over plezier en leuke momenten

Met pleegkinderen erbij ga je ook je vakanties anders invullen. Hoe ziet jullie ideale vakantie-met-pleegkinderen eruit?

2. Vermaken – Over plezier en leuke momenten

Hoe laad jij jezelf op? Lukt het jou momenteel om voldoende aan jezelf toe te komen?

2. Vermaken – Over plezier en leuke momenten

Vaak ben je als ouder zó bezig met alles wat moet, dat je vergeet plezier te maken en te genieten. Hoe is dat bij jou?

2. Vermaken – Over plezier en leuke momenten

Het contact met je pleegkind(eren) verloopt misschien anders dan met je eigen kind(eren). Welke verschillen ervaar je?

3. Verbinden – Over communicatie in je pleeggezin

Kijk eens naar hoe jullie als gezin contact met elkaar hebben. Waar ben je trots op?

3. Verbinden – Over communicatie in je pleeggezin

Hoe is het contact tussen de (pleeg) kinderen onderling? Wat doe je om dat contact te begeleiden of te stimuleren?

3. Verbinden – Over communicatie in je pleeggezin

Zijn er weleens pleegzorgonderwerpen waar jij en je partner totaal anders over denken? Hoe ga je daarmee om?

3. Verbinden – Over communicatie in je pleeggezin

Welk veranderpunt staat hoog op jullie agenda? Wat moet er de komende tijd echt anders en hoe ga je dat doen?

4. Veranderen – Over doelen stellen en leren

Welke doelen heb je voor jouw gezin voor de komende tijd? Wat ga je doen om die te bereiken?

4. Veranderen – Over doelen stellen en leren

Wat wil jij als pleegvader of -moeder graag leren? Hoe zou je daaraan kunnen werken?

4. Veranderen – Over doelen stellen en leren

Aan welke doelen werk je met je pleegkind(eren)? Hoe pak je dat aan en hoe lukt dat?

4. Veranderen – Over doelen stellen en leren

Ieder pleeggezin kent seizoenen. Wat was in jullie gezin een ingewikkelde periode? (Hoe) ben je daar doorheen gekomen?

5. Verbijten – Over moeilijke pleegzorgmomenten

Samenwerken met de ‘instanties’ is niet makkelijk. Hebben jullie daarin problemen gekend? Hoe ben je ermee omgegaan?

5. Verbijten – Over moeilijke pleegzorgmomenten

Wat vind je het zwaarst aan het pleegouderschap? Wat brengt jou uit balans?

5. Verbijten – Over moeilijke pleegzorgmomenten

Omdat pleegkinderen je niet ‘eigen’ zijn, is het vaak zoeken naar de gebruiksaanwijzing. Wat zijn voor jou de lastigste dingen in hun houding of gedrag?

5. Verbijten – Over moeilijke pleegzorgmomenten

Wat herinner je je nog van je eerste dagen als pleegouder? Hoe kijk je nu terug op dat eerste begin?

6. Vergeten – Over bijzondere herinneringen

Welk moment met je pleegkind(eren) zal je altijd bijblijven? Waarom maakte dat zo'n indruk op je?

6. Vergeten – Over bijzondere herinneringen

Bijna ieder gezin heeft stapels foto's en in ieder pleeggezin gebeurt zó veel dat je er een boek over kunt schrijven. Hoe leg jij de bijzondere momenten vast?

6. Vergeten – Over bijzondere herinneringen

Er gebeurt veel in het leven van je (pleeg)kinderen. Wat hoop je dat zij zich later vooral van deze jaren zullen herinneren?

6. Vergeten – Over bijzondere herinneringen